

Handlingsplan för Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) vid Örebro universitet.

Detta dokument beskriver hur det systematiska brandskyddsarbetet skall bedrivas vid samtliga verksamheter inom Örebro universitet. Dokumentet reglerar ansvarsfördelningen för brandskyddsarbetet vid Örebro universitet, utbildning, rutiner/instruktioner och egenkontroll.

Dokumentet följer de av rektor 2006-05-31 beslutade Riktlinjer för Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) vid Örebro universitet.

Innehåll

1. Gränsdragning mellan fastighetsägaren och Örebro universitet	2
2. Ansvar och organisation	2
3. Ansvar och organisation för hantering av brandfarlig vara.....	4
4. Utbildning.....	4
5. Övning	6
6. Instruktioner och rutiner	6
7. Brandteknisk dokumentation.....	7
8. Brand och olyckrisker vid Örebro universitet	7
9. Drift och underhåll	7
10. Egenkontroll av brandskyddet	7
11. Uppföljning.....	8
12. Tillbudsrapportering	8

1. Gränsdragning mellan fastighetsägaren och Örebro universitet

Fastighetsägaren ansvarar för brandskydd enligt gränsdragningslista som ingår i hyresavtal för respektive fastighet avseende:

- Brandlarmsanläggningar
- Utrymningsmarkeringar
- Viss brandsläckningsutrustning
- Utrymningsplaner
- Byggnadstekniskt brandskydd
- Skriftlig redogörelse till kommunen i samråd med Örebro universitet
- Dokumentation, drift o underhåll samt kontroller av ovanstående punkter

2. Ansvar och organisation

2.1. Brandskyddsorganisation vid Örebro Universitet.

Rektor har det övergripande ansvaret för brandskyddet vid Örebro universitet. Rektor uppdrar till prefekter, avdelningschefer, lokalförsörjningschef och säkerhetschef att ansvara för arbetsuppgifter enligt nedanstående:

2.2. Prefekt och avdelningschefer

Respektive prefekt och avdelningschef är brandskyddsansvarig inom respektive verksamhet med tillhörande lokalytor. Ansvaret kan inte delegeras vidare. Den brandskyddsansvarige ska:

- Upprätta organisation för egenkontroll.
- Ansvara för att egenkontroll genomförs och dokumenteras.
- Ombesörja att personal, studenter och andra personer i verksamheten deltar i vederbörlig utbildning och information.
- Följa upp att information om brandskyddet når ut till personal och i förekommande fall studenter.
- Ansvarar för att eventuell hantering av brandfarlig vara följer gällande lagstiftning, förordningar och myndighetskrav.
- Ansvara för att brandtillbud rapporteras till säkerhetschefen
- Utse brandskyddsombud, utrymningsledare, föreståndare för brandfarlig vara och andra befattningshavare som behövs för att säkerställa att brandskyddet upprätthålls inom verksamheten.
- Då ytor delas med annan institution/avdelning säkerställa att ansvaret för dessa ytor är definierat.

2.3. Lokalförsörjningschef

Lokalförsörjningschefen är brandskyddsansvarig för alla allmänna ytor och ”Kronoxytor”. Ansvaret kan inte delegeras vidare. Lokalförsörjningschefen ska:

- Upprätta organisation för egenkontroll.
- Ansvara för att egenkontroll genomförs och dokumenteras.
- Ansvarar för att eventuell hantering av brandfarlig vara följer gällande lagstiftning, förordningar och myndighetskrav.
- Ansvara för att brandtillbud rapporteras till säkerhetschefen

2.4. Säkerhetschef

Säkerhetschef har följande arbetsuppgifter för brandskyddet vid Örebro universitet.

- Ansvarar tillsammans med fastighetsägare, prefekter avdelningschef, externa hyresgäster för samordning av det systematiska brandskyddsarbetet vid Örebro universitet.
- Samordna brandskyddsfrågor vid mässor, utställningar och andra evenemang vid Örebro universitet.
- Ansvara för kommunikationen med berörd kommun beträffande brandskyddsfrågor vid Örebro universitet.
- Bevaka brandskyddsfrågorna i det årliga riskanalysarbetet.
- Ansvara för planering och genomförande av brandutbildningar som vänder sig till personal och externa hyresgäster samt studenter med speciella uppgifter inom studentkåren.
- Ta fram informationsmaterial om brandskyddet vid Örebro universitet riktat mot studenter.
- Samordna hanteringen av brandfarliga och explosiva varor vid Örebro universitet.
- lämna råd och stöd till universitetsledningen, institutionerna, universitetsadministrationen och andra berörda rörande brandskyddsfrågor.
- Dokumentera brandtillbud.
- Årligen upprätta en handlingsplan för brandskyddsarbetet vid Örebro universitet.

2.5. Brandskyddsombud

Respektive prefekt och avdelningschef ska utse minst ett brandskyddsombud. Det finns dock inget som hindrar att man utser mer än ett. Brandskyddsombudets arbetsuppgifter ska kommuniceras skriftligt. Brandskyddsombudets ska:

- Genomföra kontrollronder av brandskyddet inom verksamheten.
- Biträda med att sprida information om brandskyddsfrågor inom respektive verksamhet.
- Vara verksamhetens kontaktperson-gentemot universitetets säkerhetschef och lokalförsörjningschef.
- Bevaka frågor kring utrymningsplaner, släckutrustning, utrymningsvägar, utbildningstillfällen m.m. vid den egna verksamheten.

2.6. Nödlägesorganisation

Nödlägesorganisation består av utrymningsledare som utses av prefekter och avdelningschefer. Utrymningsledare kan vara en eller flera personer inom respektive verksamhet och arbetsuppgifter ska kommuniceras skriftligt. För att klara av att utrymma en byggnad åtgår normalt 5-10 personer. Utrymningsledaren ska:

- Utrymningsledare skall vid utrymning bära väst med text: "Utrymningsledare".
- Medverka vid utrymning och vid återkallning när faran är över.
- Informera personal och studenter om orsaken till utrymning.

2.7. Alla anställda och studenter

Alla anställda och studenter ska om han eller hon upptäcker eller på annat sätt får kännedom om en brand eller en olycka som innebär fara för någons liv eller allvarlig risk för någons hälsa eller för miljön, om det är möjligt, varna dem som är i fara och vid behov tillkalla hjälp.

Detsamma gäller den som får kännedom om att det föreligger en överhängande fara för en brand eller en sådan olycka.

2.8. Hyresgäster vid Örebro universitet

Örebro universitet hyr i andra hand ut lokaler till tex studentkåren, studentföreningar och restauranger. Ansvaret för brandskyddet i dessa lokaler regleras i hyreskontrakt mellan universitetet och hyresgästen.

3. Ansvar och organisation för hantering av brandfarlig vara

Hantering av brandfarlig vara regleras av lag om brandfarliga och explosiva varor (SFS 2010:1011). Denna lagstiftning reglerar att brandfarliga gaser, brandfarliga vätskor, brandreaktiva och explosiva varor vid användning, förvaring eller hantering ska hanteras på ett sätt så att det inte skapar fara för människor eller den omgivande miljön. Regelverket stadgar även när tillstånd krävs samt hur tillståndsförfarande går till.

- Rektor ansvarar för samtliga tillstånd för hantering av brandfarlig vara vid Örebro Universitet.
- Säkerhetschefen vid Örebro universitet handlägger tillståndsfrågor på uppdrag av rektor. I uppdraget ingår att upprätta en sammanställning över vilken typ av brandfarlig vara som hanteras, i vilket syfte samt volym.
- Respektive prefekt/avdelningschef ansvarar för att hantering inom den egna verksamheten följer gällande lagar, förordningar och myndighetskrav.
- Respektive prefekt/avdelningschef utser en eller flera föreståndare som under tillståndshavarens ansvar följer upp och kontrollerar att hanteringen sker enligt gällande regler och inom tillståndets ramar. Föreståndarskapet ska skriftligt delegeras av respektive prefekt/avdelningschef.

4. Utbildning

Vid Örebro universitet genomförs 3 olika brandskyddsutbildningar regelbundet. Utöver dessa kan ytterligare brandskyddsutbildningar anordnas vid behov.

4.1. Grundläggande Brandskyddsutbildning:

Målet för den grundläggande brandskyddsutbildning är att all personal och de som verkar vid universitetet skall ha sådana kunskaper om brandskydd att man kan agera adekvat i en akut situation, samt ha förståelse för vikten av egenkontroll av brandskyddet inom den egna verksamheten. Utbildningen ska genomgå av all personal och bör repeteras vart 4 år. Ansvaret för att personal genomgår utbildningen åvilar prefekt/avdelningschef. Studenter med speciella uppgifter inom studentkåren och externa hyresgäster bereds möjlighet att delta.

Innehåll grundläggande brandskyddsutbildning:

- Brandteori, brandförlopp, brandorsaker samt brandfarlig vara.
- Åtgärder för att förebygga brand.
- Särskilda brandrisker inkl anlagd brand.
- Konsekvenser av brand.
- Byggnadstekniskt brandskydd.
- Utrymningssäkerhet, -planer, -markeringar och dörrar.
- Larma, släck, rädda, varna, utrym, stäng in branden.
- Olika typer av släckmedel och släckutrustning.
- Brandinformationsvideon ”Utrymning och brandredskap”.
- Informationsvideon ”Första hjälpen och HLR”.

- Praktisk handhavande av släckredskap.

4.2. Utbildning för brandskyddsombud:

Utbildning riktar sig till verksamheternas brandskyddsombud där även skyddsombuden erbjuds att delta. Utbildningen syftar till att deltagarna skall få fördjupade kunskaper om verksamhetens SBA arbete och bör repeteras vart 4 år.

Innehåll:

- Lagen om skydd mot olyckor som berör systematiskt brandskyddsarbete.
- Redovisning av Riktlinjer för Örebro universitets Systematiska brandskyddsarbete.
- Genomgång av det tekniska brandskyddet vid Örebro universitet.
 - Brandceller
 - Dörr i brandcellsgräns
 - Utrymningsvägar
 - Utrymningsmarkeringar
 - Utrymningsdörrar
 - Utrymningsplaner och återsamlingsplats
 - Brandlarm
 - Sprinkleranläggning
 - Handbrandsläckare
 - Brandposter
 - Brandfiltar
 - Brandfarliga varor och dess placering
- Genomgång av det organisatoriska brandskyddet vid Örebro universitet inkl. verksamheternas checklista för brandskyddskontroll.
- Teoretiskt genomförande av brandskyddskontroll.
 - Byggnadsritningar över verksamhetsområdet
 - Checklista
 - Tidsintervall
 - Rapportering

4.3. Utbildning för utrymningsledare:

Utbildning riktar sig till verksamheternas utrymningsledare och brandskyddsombud där även skyddsombuden erbjuds att delta. Syftet med utbildningen är att deltagarna skall få fördjupade kunskaper om säker utrymning vid brand eller annan liknande händelse, vikten av återsamling till återsamlingsplatsen och åtgärder vid återkallning av personal. Utbildningen ska repeteras en gång vart 4 år.

Innehåll:

- Förenklad redovisning av i lag om skydd mot olyckor som berör SBA vid Örebro universitets verksamheter.
- Förenklad redovisning av Riktlinjer för Örebro universitets SBA.
- Förenklad redovisning av Örebro universitets handlingsplan för SBA.
- L-ABC vid olycka.
- Krisstöd.
- Genomgång av det tekniskt brandskydd.
 - Brandceller
 - Dörr i brandcellsgräns
 - Utrymningsvägar
 - Utrymningsmarkeringar

- Utrymningsdörrar
- Utrymningsplaner och återsamlingsplats
- Brandlarm
- Sprinkleranläggning
- Handbrandsläckare
- Brandposter
- Brandfiltar
- Brandfarliga varor och dess placering
- Teoretiskt genomförande av utrymning.
 - Rädda, larma, varna, släck, stäng dörrar.
 - Ansvarsområde enligt utrymningsplan.
 - Uppmana personer att utrymma och gå till återsamlingsplatsen.
 - Utrymning av personer med funktionshinder.
 - Möt upp räddningsledaren vid larmtablån.
 - Informera uppåt i brandskyddsorganisationen och till växeln.
 - ”Räkna in” och informera personer på återsamlingsplatsen.
 - Återkalla personal när räddningsledaren meddelar att faran är över.

4.4. Brandskyddsinformation till studenter

Alla nya studenter ska informeras om universitetets brandskydd i anslutning till terminsstart. Ansvaret för att informera studenterna ligger på respektive institution.

4.5. Särskilda brandutbildningar

Utöver ovan redovisade utbildningar erbjuds nedanstående utbildningar vid behov.

- Föreståndare brandfarlig vara
- Förvaring och hantering av brandfarlig vara.
- Heta arbeten (certifikat ska förnyas vart 5 år)

5. Övning

Övning av nödlägesorganisationen syftar till att belysa vikten av rätt agerande i händelse av brand eller annan olycka. Övningarna ska dokumenteras och utvärderas så att erfarenheter kan användas för att ständigt förbättra brandskyddet. Övningar genomförs vid respektive hus i snitt vart annat år. Övningarna samordnas av säkerhetschefen i samråd med respektive prefekt/avdelningschef.

6. Instruktioner och rutiner

Följande instruktioner och rutiner gäller vid Örebro universitet och finns redovisade på Inforum. Prefekt/avdelningschef är ansvarig för att information om dessa rutiner delges anställda och studenter. Information till besökare och entreprenörer åvilar respektive besöksmottagare. Det är varje anställds ansvar att upprättade rutiner efterlevs.

- Åtgärder vid brand
- Brandredskap
- Utrymning
- Utrymning av personer med funktionshinder
- Regler för öppen eld: gasolbrännare, stearinljus, värmeljus och flambering
- Rapportera brandtillbud
- Regler för tillfällig förläggning
- Checklista för tillfällig förläggning
- Anvisningar och regler för laddning och hantering av blybatterier
- Heta arbeten

7. Brandteknisk dokumentation

Upprättas, revideras och förvaras av fastighetsägaren.

8. Brand och olyckrisker vid Örebro universitet

Universitetet består av flera olika byggnader på 3 olika campusområden: Örebro, Grythyttan och Alfred Nobel. Varje byggnad har sina unika risker. Värdering av risker ska ske löpande och i synnerhet vid egenkontroll av brandskyddet. Brandskyddet ska särskilt uppmärksammas i samband med ny-, om- eller tillbyggnad eller andra verksamhetsförändringar av Örebro universitets lokaler.

8.1. Särskilda risker

Hantering av brandfarlig vara sker framför allt vid labbverksamhet i Teknikhuset, Bilbergska huset och Prismahuset. Viss hantering finns även i Långhuset och Entréhuset.

Vid universitetet finns 5 restauranger med tillhörande tillredningskök vilka innebär en risk för uppkomst av brand. Restaurangerna rymmer 100-400 personer. Vid restaurangerna tillåts alkoholservering. Särskild vikt måste läggas på utrymningssäkerhet.

Kårhusrestaurangen fungerar under kvällstid som nattklubb för upp till 1100 personer. I lokaler med berusade personer måste särskild vikt läggas på utrymningssäkerhet. Restaurangen drivs av extern part som tillsammans med fastighetsägaren har det yttersta ansvaret brandskyddet.

Flera lokaler vid universitet används normalt sett som trapphallar men är byggda för att kunna fungera som samlingslokaler. Exempel på sådana är "Krysset" på Musikhögskolan, Trapphallen i Forumhuset och Bibliotekshallen. Exempel på annan verksamhet som bedrivs i dessa lokaler är festarrangemang, konserter och mässor. Då dessa lokaler används som samlingslokaler måste särskild vikt läggas vid utrymningssäkerhet.

Vid universitetet finns flera hörsalar som inrymmer mellan 100 till 400 personer. Möjligheten att utrymma dessa lokaler måste särskilt uppmärksammas.

Anlagd brand är ett samhällsproblem och risken för anlagd brand måste alltid beaktas. Särskilt utsatta platser är lastbryggor där brännbart material förvaras. Förvaring av brännbart material i öppen container, sopkärl och förvaring av t.ex. lastpallar, plastbackar och emballage på dessa platser får inte ske närmare än 6 meter från husfasad. Andra platser som är särskilt utsatta är invändiga sopsorteringsförråd vilka ska hållas låsta.

En översiktlig beskrivning av större risker vid universitetet följer av bilaga 1.

9. Drift och underhåll

Drift och underhåll av det byggnadstekniska brandskyddet hanteras av fastighetsägaren som en del av det ordinarie drift och underhållsarbetet. Ansvarsfördelningen regleras i hyresavtalet. Verksamhetens drift och underhållsrutiner redovisas under avsnittet *Egenkontroll av brandskyddet*.

10. Egenkontroll av brandskyddet

10.1. Fastighetsägaren

Ansvarar för kontroll av det byggnadstekniska brandskyddet avseende automatiskt brandlarm, brandposter, fastighetsägarens handbrandsläckare, branddörrar, ventilation, rökluckor, utrymningslarm m.m.

10.2. Säkerhetschefen

Säkerhetschefen ansvarar för årlig kontroll av Örebro universitets handbrandsläckare.

10.3. Brandskyddsansvarig

Prefekt/avdelningschef ansvarar för att kontrollera brandskyddet inom respektive institutions/avdelnings verksamhetslokaler. Vid kontroll används fastställd checklista. På checklistan noteras eventuella anmärkningar som behöver åtgärdas och tidpunkt då anmärkningen ska vara åtgärdad. Kontroll ska genomföras minst en gång per kvartal. Respektive institution/avdelning skickar in en sammanställd dokumentation från varje kontroll till säkerhetschefen som förvarar en samlad dokumentation av brandskyddskontroller vid universitetet. Eventuella brister felanmäls av respektive institution/avdelning.

11. Uppföljning

En gång om året ska uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet genomföras. Vid denna uppföljning ska anmärkningar från det gångna årets tillsynsprotokoll och egenkontroll följas upp. Eventuella kvarvarande brister förs in i den årliga handlingsplanen som upprättas av säkerhetschefen.

Vid uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet ska även intervall för egenkontroll utvärderas.

12. Tillbudsrapportering

Alla brandtillbud ska rapporteras till säkerhetschefen som ansvarar för att tillbuden dokumenteras.